

Drenthe
RES Regionale
Energie
Strategie

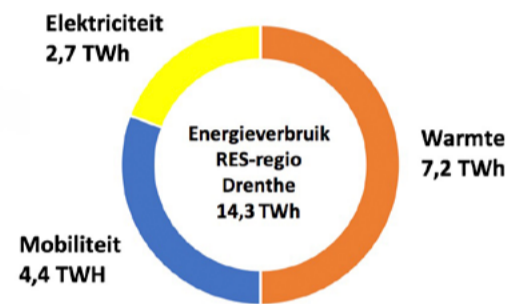
In 2030 wekken we kwart van onze energie in Drenthe duurzaam op

Fossiele brandstoffen raken op. We stoten te veel CO₂ uit. Het klimaat verandert. Om ons mooie Drenthe te behouden voor onze kinderen en kleinkinderen moeten we aan het werk. In 2030 willen we een kwart van de Drentse energie opwekken met zonne- en windenergie. Dat gaan we met z'n allen doen. En we houden zelf de regie. Daarvoor ligt er nu een voorlopig plan: de concept Regionale Energie Strategie (RES).

Samen voor schone energie voor Drenthe

We beginnen niet bij nul

In de regio Drenthe verbruiken we in totaal 14,3 TeraWattuur (TWh) energie. Voor 2030 gaan we met grootschalige zonne- en windenergie op land 3,45 TWh duurzaam opwekken. Daarmee verduurzamen we het volledige elektriciteitsverbruik en een deel van mobiliteit en/of warmte.

- We hebben al veel grootschalige zonne- en windenergie in Drenthe. Meer dan de helft (58%) is al gerealiseerd, vergund of zit in de vergunningsfase: 2,01 TWh.
- Deze projecten moeten voor 2025 zijn gerealiseerd.
- Nieuwe zonne- en windenergie (42%) gaan we samen doen: 1,44 TWh.
- Gemeenten leggen ideeën, plannen en voorstellen vast in hun beleid.
- Netbeheerders gaan aan het werk met de uitbreiding van het elektriciteitsnet.

Hoeveel zon en/of wind is nodig voor 1 TWh?
Voor het opwekken van 1 TWh elektriciteit zijn bijvoorbeeld 100 grote windturbines of 1.000 hectare zonnepanelen nodig.

Wie doen er allemaal mee?

14.000 motoren parkeren onder 21.000 zonnepanelen op TT Circuit Assen

Wind in Coevorden: partijen komen tot acceptabel plan

Waarom moeten we overstappen op duurzame energie?

In het Klimaatakkoord staat dat we in 2030 49% minder CO₂ willen uitstoten ten opzichte van 1990, in 2050 zelfs 95% minder. Ook mag de aarde niet meer dan twee graden Celsius opwarmen. Alleen zo houden we onze planeet leefbaar. Doen we niets, dan krijgen we steeds meer last van heftige klimaatveranderingen, zoals grote droogte, wateroverlast en temperatuurschommelingen.

Wat doen we zelf nu al?

Om die doelen te behalen, moeten we allemaal de handen uit de mouwen steken door energie te besparen en over te stappen op schone energiebronnen. In Drenthe doen we dat al volop. Steeds meer mensen leggen zonnepanelen op hun dak, isoleren hun huis, kopen een elektrische auto of gaan van het aardgas af. Samen gaan we voor energie voor Drenthe.

Wat is nog meer nodig?

Wat wij doen als particulieren is helaas niet genoeg, zelfs niet als alle daken van Drentse huizen, boerderijen en flatgebouwen vol liggen met zonnepanelen. De behoefte aan warmte en elektriciteit is te groot en wordt alleen maar groter. Denk bijvoorbeeld aan het verwarmen van alle gebouwen, de toename van elektrische auto's, bussen en treinen en al die computerservers die ervoor zorgen dat onze computersystemen, digitale apparaten en mobiele telefoons het blijven doen. In de toekomst is veel meer schone energie nodig dan dat wij zelf kunnen produceren als particulieren.

Hoe komen we aan meer schone energie?

In heel Nederland gaan we grootschalig veel meer zonne- en windenergie op land opwekken: in totaal 35 TeraWattuur (TWh) in 2030. Ter vergelijking: zo'n 10 miljoen huishoudens verbruiken op dit moment jaarlijks ongeveer 35 TWh. Dat zijn meer huishoudens dan er nu zijn in Nederland, maar in de nabije toekomst is meer elektriciteit nodig voor bijvoorbeeld mobiliteit en het verwarmen van gebouwen.

Wat gaan we in Drenthe doen?

Nederland bestaat uit dertig regio's die allemaal een bijdrage leveren. Drenthe is één van die regio's. We willen 3,45 TWh gaan opwekken met grootschalige zonne- en windenergie. Dat is bijna 25 procent van het huidige totale energieverbruik in de RES-regio Drenthe en 10 procent van de totale landelijke opgave. Verder gaan we warmte winnen uit bronnen zoals oppervlakte- en rioolwater en de restwarmte benutten van de industrie. Ook gaan we waterstof en Groen gas gebruiken als duurzame energiebron.

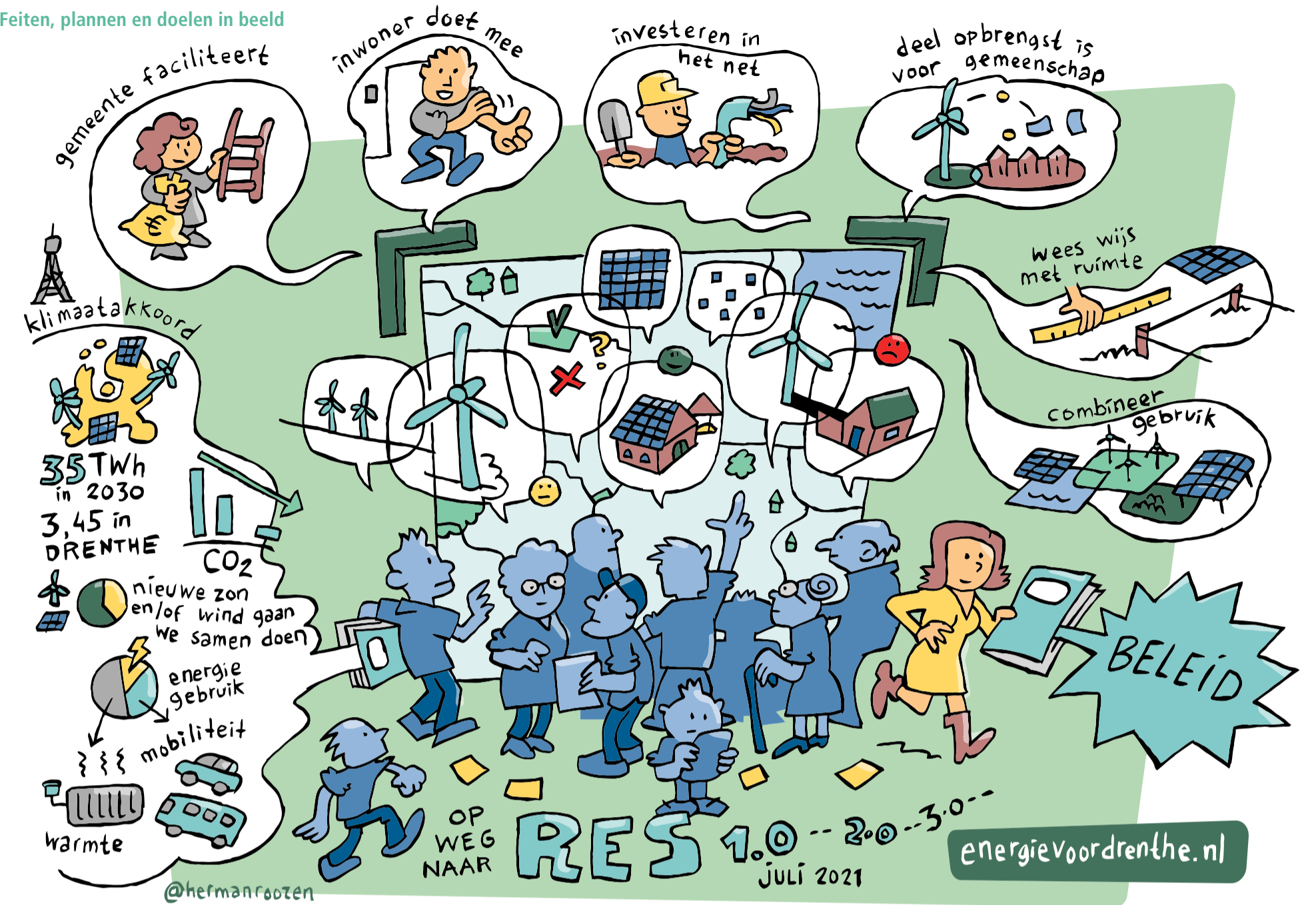
De Drentse Energie Strategie

In Drenthe werken we samen aan onze plannen voor zonne- en windenergie en warmte; alle gemeenten, de provincie, waterschappen, ondernemers, agrariërs, jongeren, beheerders van elektriciteits- en gasnetten woningbouwverenigingen, energiecoöperaties en milieuorganisaties.

Er ligt nu een concept met richtingen en uitgangspunten. Medio volgend jaar moeten we ons plan klaar hebben: de RES 1.0. In de tussentijd gaan we met z'n allen aan de slag om de plannen concreet te maken. Daarvoor hebben we iedereen nodig. Dus zeker ook inwoners met frisse ideeën, die in hun eigen omgeving schone energie willen opwekken. Alle gemeenten gaan de komende tijd met hun inwoners hierover in gesprek. Gekeken wordt naar wat mensen graag willen, waarover zorgen zijn en wat er mogelijk is. Samen maken we er een mooi plan voor Drenthe van. Overigens zijn we niet klaar als de RES 1.0 er ligt. Nieuwe inzichten en technieken blijven komen. Dat betekent dat we elke twee jaar samen met u weer een nieuwe RES maken; een 2.0, een 3.0 enzovoorts.

Feiten, plannen en doelen in beeld

Zo doen we het in Drenthe, voorbeelden van plaatselijke initiatieven:

- Zelfvoorzienend dorp Ansen
- Zwaluwen en drijvende zonnepark Ubberna
- Inwoners denken mee over spelregels in Noordenveld
- Lokaal Opgewekt Emmen
- Gemeenten Meppel en Westerveld: discussies over RES-opgave
- Gemeente Midden-Drenthe: interviewrondes, ateliers en dialoogsessies
- Inwoners Hoogeveen maken plannen verbeteren leefomgeving
- Zonneroute A37: ambitieus zonnig staaltje van samenwerking
- Gemeente De Wolden: lokale kansen benutten
- Zon tussen vliegtuigen in Eelde
- Duizenden zonnepanelen op de daken
- Parkeren onder zonnepanelen
- Kinderen ontwerpen energietuin voor zonnepark Assen-Zuid

Foto: Jack Tillmans i.o.v. de natuur- en milieufederaties

Wat vinden we belangrijk?

Dat we in Drenthe samen werken aan de energietransitie, is het allerbelangrijkste. Samen kijken we waar we welke vorm van energie kunnen realiseren. Samen bepalen we de randvoorwaarden. Zonne- en windenergie is zichtbaar in het landschap, daar kunnen we niet omheen. Maar we kunnen het zo inpassen dat ons mooie Drentse landschap niet wordt aangetast. Zonne- en windenergie is te combineren met bijvoorbeeld natuur, recreatie of industrie. In Drenthe hebben we hiervan al vele voorbeelden. Ook is het belangrijk dat wie wil, kan meeprofiten van het opwekken van energie. U heeft dan niet alleen inbreng, maar voelt het ook in uw portemonnee.

Doet u ook mee?

Nu we het concept klaar hebben, gaan we in de hele regio in gesprek met mensen in steden en dorpen, wijken en buurtschappen. U kunt meepraten en meedoen via bijvoorbeeld uw gemeente of de plaatselijke energiecoöperatie.

Het concept van onze energie-strategie is klaar en staat online: www.energievoordrenthe.nl/nieuws

Door lid te worden van de energiecoöperatie in uw gemeente, profiteert u mee van zonne- en windenergie. In Drenthe hebben we veel energiecoöperaties die (mede-)eigenaar zijn van zonne- en windparken. Ook kunt u zelf met uw wijk, buurt of dorp een coöperatie oprichten. Ga voor meer informatie naar De Drentse Kei, www.drentsekei.nl

Lees de interviews

Voorzitter Riek Sierstema:

“Het echte werk komt nog”

Meepraten is mooi, maar hoe profiteren inwoners van zonneparken en windturbines? “Ons streven is dat de helft van de opbrengst van een project bestemd is voor de lokale gemeenschap”, aldus Sierstema. “Op deze manier kunnen inwoners er maximaal van profiteren. Zo kan er geld naar de leefbaarheid van een dorp gaan. Of je wordt lid van een lokale energiecoöperatie waardoor je zeggenschap hebt en minder betaalt voor je energie.”

Annelies Lely:

“Wij zijn de toekomst”

Namens Jong RES Nederland praat Annelies Lely mee aan de bestuurderstafel. Ze vertegenwoordigt daarmee de stem van de jongeren. “De besluiten die nu worden genomen, gaan over de leefbaarheid van de planeet en dus over onze toekomst”, stelt Lely. “Als jongeren bekleden we nog niet de posities om mee te beslissen. Maar de uitvoering van de plannen rust wél op onze schouders. Daarom zijn we nu betrokken, om zo invloed te kunnen uitoefenen.” Lees deze en andere interviews op de website www.energievoordrenthe.nl

Drenthe
RES Regionale
Energie
Strategie

Dit is een uitgave van de Drentse Energie Tafel. Tekening: Herman Roozen. Vormgeving: Grafische diensten provincie Drenthe. Meer informatie: www.energievoordrenthe.nl – www.drentsekei.nl – de website van uw gemeente – www.regionale-energiestrategie.nl Heeft u vragen, suggesties, opmerkingen? Mail dan naar werkbureaus@drenthe.nl